

Bycykler i europæiske byer

Bycykler i europæiske byer

Notatet indeholder en teknisk gennemgang af de fire overordnede systemer, der findes i Europa i dag.

Vélo'v Grand, Lyon Frankrig side 3

Call a Bike, Tyskland side 5

Bycykler, Århus side 8

Clear Channel, Norge og Sverige side 9

Fælles for systemerne er, at de kan finansieres udelukkende af reklamer og således uden kommunale penge. Ellers har systemerne en række forskelle, der vil gøre dem mere eller mindre egnede i København. Nogle af de nøgleegenskaber et system i København bør have, er sammenlignet skematisk her.

	Kan det reklame-finansieres?	Er systemet velegnet til pendlere?	Er cyklerne gode at køre på?	Er systemet fleksibelt?	Integreres stativerne let byen?	Udnyttes Moderne teknologi?
Vélo'v	Ja	Ja	Delvist	Delvist	Nej	Ja
Call a Bike	Ja	Ja	Delvist	Ja	Ja	Ja
Bycykler	Ja	Nej	Nej	Nej	Delvist	Nej
ClearChannel	Ja	Ja	Delvist	Delvist	Nej	Ja

Vélo'v Grand Lyon - Frankrig

Dette system er anvendt med få ændringer i Barcelona, Paris og Bruxelles

Princip:

- Systemet er intelligent; Cyklerne har indbyggede censorer som meddeler kontrolcenteret, hvor der er mangel på cykler eller beskadigede cykler. Ved alle stationer findes automatiske udlejningsstandere.
- Registrering; Registrering af brugeren sker via internettet eller ved udlejningsstanderen.
- Brugerkort; Velo'v kort anvendes ved udlejning og returnering af cyklerne, der findes 3 forskellige korttyper afhængig af brugerens behov.

Bycyklerne i Lyon

System:

- *udlejning*
Efter registreringen modtager man et velo'v kort og en pinkode. Kortet køres igennem kortlæseren ved cykelstativerne, man taster pinkoden, og systemet anviser en cykel. Cyklen er låst op i 60 sekunder.
- *returnering*
Når cyklen sættes tilbage i stativet registrerer systemet at udlånsperioden er ophørt. Hvis der ikke er ledig plads til cyklen, kører man sit velo'v kort igennem standeren og man får gratis 15 minutter ekstra til at finde en ledig plads.

Område:

Det har ikke været muligt at skaffe informationer om områdets udstrækning og størrelse.

Cyklen:

- cykelkurv
- kædebeskytter
- frakkebeskytter
- for- og bagskærme
- 3 gear
- lys (tænder automatisk når man kører)
- støttefod
- elektronisk lås
- justerbar sadel

Det intelligente system tjekker selv bremses, lys, lufttrykket i dæk og gear ved returnering.

I tilfælde af problemer sendes besked til kontrolcenteret og cyklen udlejes ikke før den er repareret.

Pris:

Der findes 3 mulige betalingsmåder, alle involverer et kreditkort:

- Et årskort koster €5 + depositum på €150. Minimumsbeløbet på kortet for at kunne leje en cykel er €5,0. Man indsætter penge på velo'v kortet med sit kreditkort ved udlejningsstanderen.

Kortets pris:	€5 samt et €150 depositum
De første 30 minutter:	gratis
30 - 60 minutter:	€0,50
Efterfølgende pr. time:	€1,00

- Et kort der er gyldigt i en uge. Man betaler for periodens samlet cykelforbrug ved kortets udløb. Beløbet trækkes fra brugerens kreditkort. Kortet købes ved udlejningsstanderen for €1.

Kortets pris:	€1,00
De første 30 minutter:	gratis
30 - 90 minutter:	€0,50
Efterfølgende pr. time:	€2,00

- Et TELECY kort (Lyons offentlig transport kort, kan sammenlignes med månedskort i DK), kan anvendes som et årskort med reducerede priser. Oprettelsen koster €5,00 + depositum på €150, minimumsbeløbet er på kortet er €5,00.

Kortets pris:	€5 samt et €150 depositum
Den første timer:	gratis
1 - 2 timer:	€0,50
Efterfølgende pr. time:	€1,00

Finansiering:

JC Decaux, et fransk firma som varetager reklamer og gademøbler, har betalt for etableringen af systemet og betaler for løbende udgifter, samt driften. Til gengæld har de retten til at reklamere ved byens busstoppesteder.

Andet:

Cyklerne er til rådighed døgnet rundt, alle dage.

Alle cyklernes dele er påsat med special-værktøj hvilket gør det svært at skille dem ad.

Der findes mellem 10 og 50 cykler ved hver station.

Vurdering:

Fordele:

- Forskellige lejeaftaler giver større kundegrundlag.
- Et intelligent system giver høj komfort for brugeren (flere brugere).

Ulemper:

- Hver cykel vejer 25 kg.
- Systemet er dyrt, €1000 kr. (ca. 7500 kr.) i driftsomkostninger pr. cykel årligt.

Call a Bike - Tyskland

Dette bycykelsystem findes i Berlin, Frankfurt, Köln, München og Stuttgart.

Et søstersystem, Nextbike, findes i Friedrichshafen, Düsseldorf, Bielefeld, Leipzig, Cottbus, Nürnberg i Tyskland og Nusiedl am See i Østrig

Princip:

- Der findes 2 systemer, 'Fix' og 'Flex'. I Fix-systemet hentes og afleveres cyklerne i cykelstativer. I Flex-systemet findes ingen cykelstativer. I stedet låser man cyklen fast til et gademøbel. Ser man en ledig cykel kan man bruge den, efter man er registreret hos Call a Bike.
- Registrering; Man ringer til Call a Bike's hotline og får tildelt et kundenummer og der hæves et depositum på 5 Euro fra brugerens bankkonto.
- En lille lampe på låsen der lyser rødt eller grønt fortæller om cyklen er ledig.

Flex-cyklen

Systemet:

- *Udlejning*
Hver Call a Bike har en elektronisk lås. Man låser cyklen op ved at ringe til et telefonnummer hvor de sidste 4 cifre er cyklens nummer. Man får oplyst en 4 cifret kode der åbner cyklens lås. Koden kan også låse cyklen op igen, hvis den låses midlertidigt under lejeperioden.
- *Returnering*
Man skal bekræfte, at man ønsker at aflevere cyklen. Displayet på låsen spørger "Returnering Ja/Nej?". Trykker man 'Ja', får man en afslutningskode, herefter ringer man til Call a Bike og giver dem afslutningskoden samt oplyser hvor cyklen er placeret.

Område:

Der er ingen begrænsning på, hvor man må køre med cyklerne, blot cyklerne afleveres indenfor en bestemt zone. Zonen er afhængig af byen. I Berlin er zonen indenfor byens metroring, et område på næsten 100 kvadratkilometer.

Cyklen:

- taskeholder over baghjulet
- for- og baglygte
- gear
- justerbar sadel
- håndbremse
- kædebeskytter
- støtrefod

- 2 elektriske låse, en til korte ophold og en som anvendes ved ophør af lejen.

Pris:

Det koster 0,07 Euro pr. minut, dog maks. 15 Euro pr. dag. Med rabatkortet 'BahnCard' fra Deutsche Bahn, er prisen 0,05 Euro pr. minut.

Finansiering:

4 kilder finansierer Call a Bike; reklameindtægter, brugerbetaling, økonomisk støtte fra de lokale myndigheder samt økonomisk overskud fra diverse events der afholdes i forbindelse med bycyklerne.

Andet:

Lejes cyklen i længere tid, eksempelvis en uge, gives der rabat.

Der har været problemer med hackere, der har forsøgt at bryde ind i Call a Bike systemet, for at køre på cyklerne gratis.

Som kunde bliver man bedt om at låse cyklen fast til et gademøbel ved et kryds i bycykelzonen.

Vurdering:*Fordele*

- Transportmæssig fleksibilitet ved at cyklerne ikke placeres i specielle cykelstativer.
- 'Fix' og 'flex' systemerne øger fleksibiliteten for brugeren.

Ulemper

- At der ikke benyttes cykelstativer, kan gøre det sværere at finde cyklerne (med cykelstativer ved man hvor man skal kigge).
- For turister kan det blive en dyr fornøjelse at leje cyklerne pga. udlandstakster på deres mobiltelefon.
- Man har ikke mulighed for at afslutte lejeperioden hvis mobiltelefonen løber tør for strøm.

OYBikes, UK - Afgrening af Call a Bike i Tyskland

London og Manchester, Storbritannien

I London og Manchester er installeret et system lignende Call a Bike i Tyskland.

Her anvender man også sin mobiltelefon ved leje og returnering af cyklen..

Systemet adskiller sig ved at være mere fleksibelt og noget dyrere for brugeren.

Området:

OYBikes styrke er at der ikke er nogen begrænsninger på, hvor man må cykle. Man kan endda cykle mellem London og Manchester, så længe cyklen returneres i et af cykelstativerne! Cyklerne kan spores både igennem censorer og brugers mobiltelefon, derfor er der ingen begrænsning på hvor man kan anvende cyklerne.

Finansiering:

Cyklerne finansieres igennem reklame samt sponsorater fra virksomheder og forretninger i de lokalområder, hvor OYBikes stativerne opsættes.

Vurdering:

fordele

- Der er tale om et tovejskommunikationssystem, hvilket tillader effektiv kommunikation imellem OYBikes og brugeren.

ulemper

- Priserne er høje.
- Det er brugers ansvar at ringe til OYBike, hvis der er fejl på en cykel.

Bycykler - Århus

Bycykelsystemet i Århus og København er ens, der er kun 2 områder hvor de adskiller sig: I Århus har ca. 40 % af cyklerne gear og i Århus er det et kommunalt finansieret projekt.

Princip:

- Ingen registrering.
- Ingen elektronik.
- Systemet forudsætter ærlighed hos brugeren og forbipasserende. Incitamentet til at levere cyklerne tilbage efter brug, er at få den mønt igen, som er nødvendig for at åbne låsen.

System:

- *Udlejning*
Brugeren finder en ledig cykel i et bycykelstativ, indsætter 20 kroner i låsen og cyklen er til fri disposition så længe det ønskes.
- *Returnering*
Cyklen låses fast til et bycykelstativ for at få de 20 kroner igen.

Pris:

At låne cyklerne er gratis. 20 kr. depositum.

Område:

Indenfor ring 2 og ud til havnen.

Cykel:

- for- og bagskærme
- 160 ud af 400 cykler har 3gear
- støttefod
- justerbar sadel
- kædebeskytter

Kontrollen af cyklerne sker manuelt. Borgere, pendlere og turister opfordres til at ringe ind til Århus Bycykler hvis de ser cykler med skader eller cykler udenfor den tilladte zone.

Finansiering:

Bycyklerne er et kommunalt projekt. Århus kommune står for etableringen og den daglige drift. Kommunen er dog åben for at sætte reklamer på bycyklerne, for at nedsætte deres egen udgifter.

Vurdering:

fordele

- Systemet er let forståeligt og let tilgængeligt.

ulemper

- Cyklerne er ikke behagelige at cykle længere ture på.
- Der er stort svind af cykler og meget hærværk.

Clear Channel - Stockholm og Oslo

Dette system er indført i Oslo, Trondheim, Bergen og Drammen i Norge og Stockholm i Sverige. Bycykelsystemet er i både Stockholm og Oslo varetaget af Clear Channel.

Systemerne er næsten ens og derfor beskrives kun det norske her.

Princip:

- **Registrering:**
Registreringen foregår på nettet eller ved bycyklernes kontor.
- **Abonnementskort:**
For at få adgang til systemet skal man have et abonnementskort, som købes for 70 norske kroner og gælder for et helt år.
Kortet sendes med post.

System:

- **Udlejning**
Abonnementskortet indsættes i en elektronisk læser, der findes ved hvert bycykelstativ. Herefter anviser systemet en cykel. Man har 30 sekunder til at fjerne cyklen fra låsen, før den låses igen. Når en cykel står i cykelstativet og er låst op, lyser en lille lampe grønt. Er cyklen låst lyser den rødt.
- **Returnering**
Når man ønsker at levere cyklen tilbage placeres den blot i et ledigt cykelstativ. Man venter på at lyset i cykelstativet skifter fra grønt til rødt. Når lyset er rødt er cyklen registreret som returneret.

Pris:

At benytte cyklerne er gratis, abonnementskortet koster dog 70 norske kr. og gælder for et år.

Område:

Cyklerne må ikke køre udenfor Oslo by.

Cykel:

- 4 gear
- justerbart sæde
- cykelkurv
- for og bagskærme
- frakkebeskytter
- kædebeskytter
- støttefod
- elektronisk lås

Bycykelstativerne registrerer selv fejl, skader og mangler på cyklerne og sender dem videre til servicekontoret.

Finansiering:

Clear Channel står for etableringen af bycykelsystemet og varetager ligeledes driften. Til gengæld får Clear Channel retten til at opsætte reklamer i byrummet.

Andet:

Cyklerne må maksimalt benyttes i 3 timer ad gangen. Der er dog intet, der forhindrer, at man kan tage en ny bycykel, umiddelbart efter den første er returneret.

Cyklerne kan lånes fra kl. 6-24 og returneres hele døgnet.

I Sverige kan man også købe dagskort, som især henvender sig til turister. Prisen er 25 svenske kr. pr. dag.

Vurdering:

fordele

- Systemet er let forståeligt og let tilgængeligt men man undgår samtidig hærværk.
- Det er gratis at låne en cykel.

ulemper

- Der er tidsbegrænsning på 3 timer.